

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบบรรยาย (Descriptive research) ประเภทศึกษาความสัมพันธ์และความสามารถในการพยากรณ์ของปัจจัยคัดสรร ประกอบด้วย 1) ตัวบ่งชี้พื้นฐาน ได้แก่ เจตคติต่อการเลี้ยงบุตรด้วยนมมารดาอย่างเดียว การทำงานนอกบ้าน อิทธิพลของสื่อโฆษณา อิทธิพลของสื่อธรรมะ 2) ตัวบ่งชี้ระดับกลาง ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับการเลี้ยงบุตรด้วยนมมารดาอย่างเดียว ทักษะการเลี้ยงบุตรด้วยนมมารดาอย่างเดียว การสนับสนุนของสามี 3) ตัวบ่งชี้ใกล้ตัว ได้แก่ ความตั้งใจในการเลี้ยงบุตรด้วยนมมารดาอย่างเดียว และระยะเวลาของการเลี้ยงบุตรด้วยนมมารดาอย่างเดียวในมารดาวัยรุ่น โดยมีวิธีการดำเนินการวิจัยดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ประชากรสำหรับการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ มารดาวัยรุ่นที่มีบุตรอายุ 6 เดือน มารับบริการตรวจสุขภาพ ในสถานบริการสุขภาพ

กลุ่มตัวอย่าง การวิจัยครั้งนี้กำหนดคุณสมบัติของมารดาวัยรุ่นคือ 1) มีอายุระหว่าง 15-19 ปี 2) เป็นผู้ดูแลหลักบุตรคนสุดท้ายที่มีอายุ 6 เดือน และ 3) ไม่มีข้อบ่งชี้ทางการแพทย์ที่ระบุว่ามารดาหรือบุตรไม่สามารถให้หรือได้รับนมมารดา และยินยอมให้ความร่วมมือในการวิจัยครั้งนี้

การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง

คำนวณจากแนวทางของ Thorndike (1978 cited in Prescott, 1987: 30-133) ซึ่งมีสูตรในการคำนวณดังนี้

$$N \geq 10 K + 50$$

โดยที่ N = จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

K = จำนวนของตัวแปรที่ศึกษา

ได้ขนาดกลุ่มของตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้อย่างน้อย 130 คน

การได้มาซึ่งกลุ่มตัวอย่าง

การคัดเลือกสถานที่ศึกษา ผู้วิจัยจึงทำการคัดเลือกสถานที่ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากสถานบริการสาธารณสุขในเขตภาคใต้โดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) ด้วยวิธีการจับสลากร้อยละ 10 ของจังหวัดในภาคใต้จากจำนวน 14 จังหวัด สุ่มมา 2 จังหวัด และเพื่อให้ข้อมูลมีการกระจาย ผู้วิจัยจึงทำการสุ่มอีกครั้งจากจังหวัดภาคใต้ตอนบน 1 จังหวัดและภาคใต้ตอนล่าง 1 จังหวัด ซึ่งได้แก่จังหวัดสงขลาและจังหวัดนครศรีธรรมราช จากนั้นทำการคัดเลือกโรงพยาบาลที่มีจำนวนคลอดมากที่สุดมา จังหวัดละ 1 โรงพยาบาล และสุ่มอีกจังหวัดละ 1 โรงพยาบาล หลังจากนั้นทำการศึกษาในโรงพยาบาล และหน่วยบริการปฐมภูมิของโรงพยาบาล

การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยใช้การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบตามสะดวก (Convenience sampling) จากรายชื่อมารดาที่คลอดเมื่อ 6 เดือนที่แล้ว จากโรงพยาบาลสงขลา โรงพยาบาลระโนด จังหวัดสงขลา โรงพยาบาลมหาราชนครศรีธรรมราช และโรงพยาบาลปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช ตามคุณสมบัติของกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดในวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยทำหนังสือขออนุญาตกรรมการจริยธรรมของโรงพยาบาลและแจ้งวัตถุประสงค์ในการขอใช้ ข้อมูลจากเวชระเบียนและนำข้อมูลที่ได้มาเพื่อติดตามประเมินผลด้านสุขภาพจากกลุ่มตัวอย่างสำหรับงานวิจัยนี้เท่านั้น โดยติดตามมารดาที่มีคุณสมบัติครบที่นำบุตรมารับการตรวจสุขภาพเด็กดีที่หน่วยบริการของโรงพยาบาลและหน่วยบริการปฐมภูมิ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบถามที่ประกอบด้วย 8 ส่วน (ภาคผนวก ข) ดังนี้

- ส่วนที่ 1 แบบบันทึกข้อมูลมารดาและทารก
- ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเจตคติต่อการเลี้ยงบุตรด้วยนมมารดาอย่างเดียว
- ส่วนที่ 3 แบบสอบถามอิทธิพลของสื่อโฆษณา
- ส่วนที่ 4 แบบสอบถามอิทธิพลของสื่อรณรงค์
- ส่วนที่ 5 แบบสอบถามความรู้เกี่ยวกับการเลี้ยงบุตรด้วยนมมารดาอย่างเดียว
- ส่วนที่ 6 แบบสอบถามทักษะการเลี้ยงบุตรด้วยนมมารดาอย่างเดียว
- ส่วนที่ 7 แบบสอบถามการสนับสนุนของสามี
- ส่วนที่ 8 แบบสอบถามความตั้งใจในการเลี้ยงบุตรด้วยนมมารดาอย่างเดียว

การสร้างและลักษณะเครื่องมือ

ส่วนที่ 1 แบบบันทึกข้อมูลมารดาและทารกเป็นแบบสอบถามอย่างเดียวเพื่อให้มารดาวัยรุ่นระบุอายุ ระดับการศึกษา อาชีพ ลักษณะครอบครัว รายได้ครอบครัว และระยะเวลาของการเลี้ยงบุตรด้วยนมมารดา แบบเลือกตอบ และแบบปลายเปิด มีจำนวน 6 ข้อ

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเจตคติต่อการเลี้ยงบุตรด้วยนมมารดาอย่างเดียว เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการทบทวนเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งผู้วิจัยปรับสถานการณ์ของแบบสอบถามให้มีความเฉพาะกับมารดาวัยรุ่น ประกอบด้วยข้อคำถามซึ่งประเมินเกี่ยวกับความเชื่อ ค่านิยม ความรู้สึกนึกคิดของมารดาต่อการเลี้ยงบุตรด้วยนมมารดาอย่างเดียว โดยข้อคำถามมีลักษณะทั้งด้านบวกและด้านลบ จำนวน 13 ข้อ ดังนี้

ข้อคำถามที่เป็นข้อความด้านบวก จำนวน 4 ข้อ (ข้อ 1, ข้อ 2, ข้อ 5, ข้อ 12)

ข้อคำถามที่เป็นข้อความด้านลบ จำนวน 9 ข้อ (ข้อ 3-4, ข้อ 6-11, ข้อ 13)

ข้อคำถามในแต่ละข้อจะมีคำตอบให้เลือกในลักษณะมาตราส่วนประมาณค่าตามแบบลิเกิร์ต (Likert scale) 5 ระดับ ตั้งแต่ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง (1 คะแนน) จนถึงเห็นด้วยอย่างยิ่ง (5 คะแนน) ข้อคำถามที่มีความหมายทางลบให้กลับคะแนนให้เป็นทางบวกก่อนการรวมคะแนน

การคิดคะแนนในการวิจัยครั้งนี้ ใช้คะแนนเจตคติต่อการเลี้ยงบุตรด้วยนมมารดาอย่างเดียว เป็นคะแนนรวม แปลผลคะแนนจากคะแนนรวม โดยคะแนนรวมมาก หมายถึง การมีเจตคติที่ดีในการเลี้ยงบุตรด้วยนมมารดาอย่างเดียว คะแนนรวมน้อย หมายถึง การมีเจตคติที่ไม่ดีในการเลี้ยงบุตรด้วยนมมารดาอย่างเดียว ในการวิจัยครั้งนี้คะแนนจากแบบสอบถามทั้งหมดที่มีค่าคะแนนที่เป็นไปได้ตั้งแต่ 13 คะแนนถึง 65 คะแนน ในการวิจัยครั้งนี้คะแนนต่ำสุด 27 คะแนน คะแนนสูงสุด 60 คะแนน

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามอิทธิพลของสื่อโฆษณาเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการทบทวนเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วยข้อคำถามซึ่งประเมินความคิดเห็นเห็นมารดาวัยรุ่นเกี่ยวกับการได้รับอิทธิพลของสื่อโฆษณา มีข้อคำถามทั้งหมด 7 ข้อ

ข้อคำถามในแต่ละข้อจะมีคำตอบให้เลือกในลักษณะมาตราส่วนประมาณค่าตามแบบลิเกิร์ต (Likert scale) ระดับตั้งแต่น้อยที่สุด (1 คะแนน) จนถึงมากที่สุด (5 คะแนน) การคิดคะแนนในการวิจัยครั้งนี้ ใช้คะแนนการได้รับอิทธิพลสื่อโฆษณา เป็นคะแนนรวม แปลผลคะแนน จากคะแนนรวม โดยคะแนนรวมมาก หมายถึง ได้รับอิทธิพลสื่อโฆษณามาก คะแนนรวมน้อย หมายถึง ได้รับอิทธิพลสื่อโฆษณาน้อย ในการวิจัยนี้คะแนนรวมจากแบบสอบถามอิทธิพลของสื่อโฆษณาทั้งหมดที่มีค่าคะแนนที่เป็นไปได้ตั้งแต่ 7 คะแนน ถึง 35 คะแนน ในการวิจัยครั้งนี้คะแนนต่ำสุด 11 คะแนน คะแนนสูงสุด 35 คะแนน

ส่วนที่ 4 แบบสอบถามอิทธิพลของสื่อรณรงค์ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมาจากการทบทวนเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วยข้อคำถามซึ่งประเมินความคิดเห็นมารดาวัยรุ่นเกี่ยวกับการได้รับอิทธิพลของสื่อรณรงค์ มีข้อคำถามทั้งหมด 5 ข้อ

ข้อคำถามในแต่ละข้อจะมีคำตอบให้เลือกในลักษณะมาตราส่วนประมาณค่าตามแบบลิเกิต (Likert scale) ระดับตั้งแต่น้อยที่สุด (1 คะแนน) จนถึงมากที่สุด (5 คะแนน) ลักษณะข้อคำถามเป็นทางบวกทั้งหมด

การคิดคะแนนในการวิจัยครั้งนี้ใช้คะแนนของการได้รับอิทธิพลของสื่อรณรงค์เป็นคะแนนรวม แปลผลคะแนนโดยคะแนนรวมมาก หมายถึง การได้รับอิทธิพลสื่อรณรงค์มาก คะแนนรวมน้อย หมายถึง การได้รับอิทธิพลสื่อรณรงค์น้อย คะแนนรวมจากแบบสอบถามอิทธิพลของสื่อรณรงค์ ทั้งชุดที่มีค่าคะแนนที่เป็นไปได้ตั้งแต่ 5 คะแนน ถึง 25 คะแนน ในการวิจัยครั้งนี้ คะแนนต่ำสุด 8 คะแนน คะแนนสูงสุด 25 คะแนน

ส่วนที่ 5 แบบสอบถามความรู้เกี่ยวกับการเลี้ยงบุตรด้วยนมมารดาอย่างเดียวนั้นเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการทบทวนเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งประกอบด้วยข้อคำถามซึ่งประเมินความจำ ความเข้าใจของมารดาเกี่ยวกับการเลี้ยงบุตรด้วยนมมารดาอย่างเดียวนั้นมีจำนวนข้อคำถาม 12 ข้อ ลักษณะเป็นข้อคำถาม ถูก ผิด

ข้อคำถามแต่ละข้อมีเกณฑ์การให้คะแนน ตอบถูกได้ 1 คะแนน ตอบผิดได้ 0 คะแนน การคิดคะแนนในการวิจัยครั้งนี้ใช้คะแนนความรู้ในการเลี้ยงบุตรด้วยนมมารดาอย่างเดียวนั้นเป็นคะแนนรวม แปลผลคะแนนจากคะแนนรวม โดยคะแนนรวมมาก หมายถึง มีความรู้ในการเลี้ยงบุตรด้วยนมมารดาอย่างเดียวนั้นมาก คะแนนรวมน้อย หมายถึง มีความรู้ในการเลี้ยงบุตรด้วยนมมารดาอย่างเดียวน้อย คะแนนรวมจากแบบสอบถามทั้งชุด ที่มีค่าคะแนนที่เป็นไปได้ตั้งแต่ 0 คะแนน ถึง 12 คะแนน ในการวิจัยครั้งนี้คะแนนต่ำสุด 5 คะแนน คะแนนสูงสุด 12 คะแนน

ส่วนที่ 6 แบบสอบถามทักษะการเลี้ยงบุตรด้วยนมมารดาอย่างเดียวนั้นเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมาจากการทบทวนเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วยข้อคำถามที่ประเมินความสามารถในการเลี้ยงบุตรด้วยนมมารดาอย่างเดียว ซึ่งเกิดจากประสบการณ์ทางตรงและความสามารถในการเลี้ยงบุตรด้วยนมมารดาอย่างเดียวที่เกิดจากประสบการณ์ทางอ้อมมีจำนวน 10 ข้อ

ข้อคำถามแต่ละข้อ จะมีคำตอบให้เลือกในลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่าตามแบบลิเกิต (Likert scale) 5 ระดับ ตั้งแต่น้อยที่สุด (1 คะแนน) จนถึงมากที่สุด (5 คะแนน) การคิดคะแนนในการวิจัยครั้งนี้ใช้คะแนนความสามารถที่เกิดจากประสบการณ์ทางตรงและอ้อมเป็นคะแนนรวม แปลผลจากคะแนนรวม โดยคะแนนรวมมาก หมายถึง มีทักษะในการเลี้ยงบุตรด้วย

นวมารดาอย่างเดีวมาก คะแนนรวมน้อย หมายถึง มีทักษะในการเลี้ยงบุตรด้วยนมมารดาอย่างเดีวน้อย คะแนนรวมจากแบบสอบถามทั้งหมดมีค่าคะแนนที่เป็นไปได้ตั้งแต่ 10 คะแนน ถึง 50 คะแนนในการวิจัยครั้งนี้คะแนนต่ำสุด 23 คะแนน คะแนนสูงสุด 50 คะแนน

ส่วนที่ 7 แบบสอบถามการสนับสนุนของสามี ผู้วิจัยสร้างขึ้นมาจากการทบทวนเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยอาศัยกรอบแนวคิดการสนับสนุนทางสังคมของ House (1981) ประกอบด้วยการสนับสนุนทางสังคม 4 ด้านคือ การสนับสนุนด้านอารมณ์ การสนับสนุนด้านการประเมินเปรียบเทียบ การสนับสนุนด้านข้อมูลข่าวสาร การสนับสนุนด้านสิ่งของหรือบริการ

การสนับสนุนด้านอารมณ์ จำนวน 9 ข้อ (ข้อ 1-9)

การสนับสนุนด้านการประเมินเปรียบเทียบ จำนวน 6 ข้อ (ข้อ 10-15)

การสนับสนุนด้านข้อมูลข่าวสาร จำนวน 3 ข้อ (ข้อ 16-18)

การสนับสนุนด้านสิ่งของหรือบริการ จำนวน 6 ข้อ (ข้อ 19-24)

ข้อคำถามแต่ละข้อ จะมีคำตอบให้เลือกในลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่าตามแบบลิเกิต (Likert scale) 5 ระดับ ตั้งแต่ไม่เป็นจริงเลย (1 คะแนน) จนถึง เป็นจริงมากที่สุด (5 คะแนน)

การคิดคะแนนในการวิจัยครั้งนี้ ใช้คะแนนการสนับสนุนทางสังคมเป็นคะแนนรวมแปลผลจากคะแนนรวม โดยคะแนนรวมมาก หมายถึง มารดาได้รับการสนับสนุนของสามีมาก คะแนนรวมน้อย หมายถึง มารดาได้รับการสนับสนุนของสามีน้อย คะแนนรวมจากแบบสอบถามทั้งหมด ที่มีค่าคะแนนที่เป็นไปได้ตั้งแต่ 24 คะแนน ถึง 120 คะแนน ในการวิจัยครั้งนี้คะแนนต่ำสุด 39 คะแนน คะแนนสูงสุด 112 คะแนน

ส่วนที่ 8 แบบสอบถามความตั้งใจในการเลี้ยงบุตรด้วยนมมารดาอย่างเดีวเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมาจากการทบทวนเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วยข้อคำถามซึ่งประเมินความคิดเห็นหรือความตั้งใจในการเลี้ยงบุตรด้วยนมมารดา มีทั้งหมด 7 ข้อ

ข้อคำถามแต่ละข้อจะมีคำตอบให้เลือกในลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่าตามแบบลิเกิต (Likert scale) 5 ระดับ ตั้งแต่น้อยที่สุด (1 คะแนน) จนถึงมากที่สุด (5 คะแนน) การคิดคะแนนในการวิจัยครั้งนี้ ใช้คะแนนความตั้งใจในการเลี้ยงบุตรด้วยนมมารดาอย่างเดีว เป็นคะแนนรวมแปลผลจากคะแนนรวม โดยคะแนนมาก หมายถึง มารดามีความตั้งใจในการเลี้ยงบุตรด้วยนมมารดาอย่างเดีวมาก คะแนนรวมจากแบบสอบถามทั้งหมดมีค่าคะแนนที่เป็นไปได้ตั้งแต่ 7 คะแนน ถึง 35 คะแนน ในการวิจัยครั้งนี้คะแนนต่ำสุด 12 คะแนน คะแนนสูงสุด 30 คะแนน

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ โดยตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา และตรวจสอบความเที่ยงของเครื่องมือ ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้

1. การตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาของเครื่องมือ (Content validity)

ผู้วิจัยนำแบบสอบถาม ได้แก่ แบบสอบถามเจตคติต่อการเลี้ยงบุตรด้วยนมมารดา อย่างเดียว แบบสอบถามอิทธิพลของสื่อโฆษณา แบบสอบถามอิทธิพลของสื่อรณรงค์ แบบสอบถามความรู้เกี่ยวกับการเลี้ยงบุตรด้วยนมมารดาอย่างเดียว แบบสอบถามทักษะการเลี้ยงบุตรด้วยนมมารดาอย่างเดียว แบบสอบถามการสนับสนุนของสามี แบบสอบถามความตั้งใจในการเลี้ยงบุตรด้วยนมมารดาอย่างเดียว เสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของข้อคำถาม ความครอบคลุมของเนื้อหาและการใช้ภาษา พร้อมทั้งปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของ อาจารย์ที่ปรึกษาแล้วนำแบบสอบถามทั้ง 8 ชุด ที่ผ่านการแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา แล้วไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน ที่มีคุณสมบัติดังนี้ คืออาจารย์พยาบาล ผู้เชี่ยวชาญด้านการพยาบาลมารดาและทารก จำนวน 3 ท่าน และพยาบาลผู้เชี่ยวชาญด้านการพยาบาลมารดาและทารก และเป็นผู้ที่มีผลงานเกี่ยวกับการเลี้ยงบุตรด้วยนมมารดาอย่างเดียว จำนวน 2 ท่าน (ภาคผนวก ก) พิจารณาความสอดคล้องระหว่างสาระคำถามกับสาระของมิติที่วัด และนำผลการพิจารณา มาคำนวณหาค่าดัชนีความตรงตามเนื้อหา (Content Validity Index, CVI) (Polit & Hungler, 1995: 352) โดยกำหนดเกณฑ์การแสดงความคิดเห็นเป็น 4 ระดับโดยแต่ละระดับมีความหมายดังนี้

- 1 หมายถึง คำถามไม่สอดคล้องกับคำนิยามเลย
- 2 หมายถึง คำถามจำเป็นต้องได้รับการพิจารณาทบทวนและปรับปรุงอย่างมาก จึงจะสอดคล้องกับคำนิยาม
- 3 หมายถึง คำถามจำเป็นต้องได้รับการพิจารณาทบทวนและปรับปรุงเล็กน้อย จึงจะสอดคล้องกับคำนิยาม
- 4 หมายถึง คำถามสอดคล้องกับคำนิยาม

ค่าดัชนีความตรงตามเนื้อหาที่ยอมรับได้คือ 0.80 ขึ้นไป (Davis, 1992 อ้างถึงใน บุญใจ ศรีสถิตย์นรากร, 2544: 225)

$$CVI = \frac{\text{จำนวนข้อคำถามที่ผู้ทรงคุณวุฒิทุกคนให้ความคิดเห็นในระดับ 3 และ 4}}{\text{จำนวนข้อคำถามทั้งหมด}}$$

หลังจากได้รับแบบสอบถามที่ผ่านความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 5 ท่านแล้ว ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามทั้ง 8 ชุดดังกล่าว มาหาค่าดัชนีความตรงตามเนื้อหา (CVI) พบว่า

แบบสอบถามเจตคติต่อการเลี้ยงบุตรด้วยนมมารดาอย่างเดียว	CVI = .93
แบบสอบถามอิทธิพลของสื่อโฆษณา	CVI = .90
แบบสอบถามอิทธิพลของสื่อรณรงค์	CVI = .81
แบบสอบถามความรู้เกี่ยวกับการเลี้ยงบุตรด้วยนมมารดาอย่างเดียว	CVI = .93
แบบสอบถามทักษะการเลี้ยงบุตรด้วยนมมารดาอย่างเดียว	CVI = .85
แบบสอบถามการสนับสนุนของสามี	CVI = 1
แบบสอบถามความตั้งใจในการเลี้ยงบุตรด้วยนมมารดาอย่างเดียว	CVI = 1

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิในเรื่องความสอดคล้องและครอบคลุมระหว่างข้อคำถามกับนิยามเชิงปฏิบัติการ การใช้ภาษาซึ่งมารดาสามารถเข้าใจได้โดยไม่ต้องใช้คำทับศัพท์หรือภาษาในการวิจัย ตรวจสอบความสอดคล้องของระดับความคิดเห็นกับข้อคำถาม จำนวนข้อคำถามควรมีความเหมาะสมกับเวลาในการทำแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่าง และเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อพิจารณาความเห็นชอบและความสมบูรณ์ของเครื่องมืออีกครั้งโดยมีรายละเอียดดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลมารดาและทารกมีข้อคำถามทั้งหมด 6 ข้อไม่ต้องปรับปรุงใด ๆ

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเจตคติต่อการเลี้ยงบุตรด้วยนมมารดาอย่างเดียว มีข้อคำถามทั้งหมด 15 ข้อปรับลดข้อคำถามที่ไม่สอดคล้องและมีความซ้ำซ้อนออกไป จำนวน 2 ข้อ จึงเหลือข้อคำถามสำหรับแบบสอบถามเจตคติของมารดาต่อการเลี้ยงบุตรด้วยนมมารดาอย่างเดียวเท่ากับ 13 ข้อ

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามอิทธิพลของสื่อโฆษณามีข้อคำถามทั้งหมด 9 ข้อ ปรับลดข้อคำถามที่ไม่สอดคล้องและมีความซ้ำซ้อนออกไป จำนวน 2 ข้อ จึงเหลือข้อคำถามสำหรับแบบสอบถามอิทธิพลของสื่อโฆษณา 7 ข้อ

ส่วนที่ 4 แบบสอบถามอิทธิพลของสื่อรณรงค์ มีข้อคำถามทั้งหมด 6 ข้อ ปรับลดข้อคำถามที่ไม่สอดคล้องและมีความซ้ำซ้อนออกไป จำนวน 1 ข้อ จึงเหลือข้อคำถามสำหรับแบบสอบถามอิทธิพลของสื่อโฆษณา 5 ข้อ

ส่วนที่ 5 แบบสอบถามความรู้เกี่ยวกับการเลี้ยงบุตรด้วยนมมารดาอย่างเดียว มีข้อคำถามทั้งหมด 15 ข้อ ปรับปรุงแก้ไขในลักษณะการใช้ภาษาให้เหมาะสมสำหรับกลุ่มตัวอย่างมากขึ้นในบางข้อโดยข้อคำถามยังคงเท่าเดิม

ส่วนที่ 6 แบบสอบถามทักษะการเลี้ยงบุตรด้วยนมมารดาอย่างเดียวมีข้อคำถามทั้งหมด 10 ข้อ ปรับปรุงแก้ไขในลักษณะการใช้ภาษาให้เหมาะสมสำหรับกลุ่มตัวอย่างมากขึ้นในบางข้อโดยข้อคำถามยังคงเท่าเดิม

ส่วนที่ 7 แบบสอบถามการสนับสนุนของสามี มีข้อคำถามทั้งหมด 25 ข้อ ปรับลดข้อคำถามที่ไม่สอดคล้องและมีความซ้ำซ้อนออกไป จำนวน 1 ข้อ จึงเหลือข้อคำถามสำหรับแบบสอบถามการสนับสนุนของสามี เท่ากับ 24 ข้อ

ส่วนที่ 8 แบบสอบถามความตั้งใจในการเลี้ยงบุตรด้วยนมมารดาอย่างเดียว มีข้อคำถามทั้งหมด 12 ข้อ ปรับลดข้อคำถามที่ไม่สอดคล้องและมีความซ้ำซ้อนออกไป จำนวน 2 ข้อ จึงเหลือข้อคำถามสำหรับแบบสอบถามการสนับสนุนของสามี เท่ากับ 10 ข้อ

หลังจากนั้นผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามทั้งหมดที่ผ่านการปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิและความเห็นชอบของอาจารย์ที่ปรึกษาแล้วไปทดลองใช้เพื่อหาความเที่ยงต่อไป

2. การตรวจสอบความเที่ยงของเครื่องมือ (Reliability)

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงเรียบร้อยแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับมารดาวัยรุ่นที่มีบุตรอายุ 6 เดือน ที่มารับบริการที่หน่วยบริการปฐมภูมิโรงพยาบาล อำเภอรอนโคก อำเภอสิงหนคร และอำเภอสทิงพระ จังหวัดสงขลา จำนวน 30 คน จากนั้นนำข้อมูลจากแบบสอบถามที่ได้มาหาค่าความเที่ยงของเครื่องมือ (Reliability) โดยการทดสอบสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach 's Alpha Coefficient) และ KR-20 (แบบสอบถามความรู้เกี่ยวกับการเลี้ยงบุตรด้วยนมมารดาอย่างเดียว) โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS for Widows (Statistic Package for the Social Science for Windows) รวมทั้งพิจารณาค่าสหสัมพันธ์ระหว่างข้อกระทงแต่ละข้อ (Corrected item total correlation) เพื่อดูว่าข้อกระทงข้อใดบ้างที่ต้องทำการปรับปรุงแก้ไข โดยใช้เกณฑ์ถ้าค่าสหสัมพันธ์ระหว่างข้อกระทงมีค่าอยู่ระหว่าง 0 ถึง 0.20 ควรปรับปรุงแก้ไข ถ้าค่าสหสัมพันธ์ระหว่างข้อกระทงมีค่าน้อยกว่า 0 ควรตัดทิ้ง (คูสิต สุจิรารัตน์, 2544) สำหรับการพิจารณาค่าสหสัมพันธ์ระหว่างข้อกระทงแต่ละข้อ ในแบบสอบถามแต่ละชุดพบว่าแบบสอบถามเจตคติต่อการเลี้ยงบุตรด้วยนมมารดา แบบสอบถามอิทธิพลของสื่อโฆษณา แบบสอบถามอิทธิพลของสื่อรณรงค์ แบบสอบถามทักษะเกี่ยวกับการเลี้ยงบุตรด้วยนมมารดา และแบบสอบถามการสนับสนุนของสามี พบว่าข้อคำถามแต่ละข้ออยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้ ส่วนแบบสอบถามความรู้เกี่ยวกับการเลี้ยงบุตรด้วยนมมารดาอย่างเดียว ข้อที่ควรตัดออกคือข้อ 12 ข้อ 14 และ ข้อ 15 โดยพิจารณาค่า Corrected item total correlation ในข้อ 12 พบว่ามีค่าเท่ากับ 0.1811 และในข้อ 14 มีค่าเท่ากับ 0.0544 ในข้อ 15 เท่ากับ 0.1756 และเมื่อพิจารณาจากค่าจำกัดความของการวิจัยเมื่อตัดข้อ 12 และ 14 และ ข้อ 15 ออกไปยังมีเนื้อหาและองค์ประกอบนั้น ๆ ที่ครอบคลุมตัวแปรที่ศึกษาและมีค่าความเที่ยงเพิ่มขึ้นจาก 0.59 เป็น 0.74 และแบบสอบถามความตั้งใจในการเลี้ยงบุตรด้วยนมมารดาอย่างเดียว ข้อที่ควรตัดออก คือ ข้อ 7 ข้อ 8 และ ข้อ 9 โดยพิจารณาค่า Corrected item

total correlation ใน ข้อ 7 พบว่ามีค่าเท่ากับ 0.0459 และในข้อ 8 มีค่าเท่ากับ 0.0537 ในข้อ 9 เท่ากับ 0.1901 เมื่อตัดข้อ 7, 8 และ ข้อ 9 ออกไปยังคงมีเนื้อหาและโครงสร้างของแบบสอบถามคงเดิม และมีค่าความเที่ยงเพิ่มขึ้นจาก 0.68 เป็น 0.88 ดังนั้นแบบสอบถามความรู้ในการเลี้ยงบุตรด้วยนมมารดาอย่างเดียวก่อนนำไปเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจริง จึงมีทั้งหมด 12 ข้อ แบบสอบถามความตั้งใจในการเลี้ยงบุตรด้วยนมมารดาอย่างเดียวนมมารดาวัยรุ่นน ก่อนนำไปเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจริง จึงมีทั้งหมด 7 ข้อ

หลังจากนั้นนำแบบสอบถามทั้ง 8 ชุดไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจริง จำนวน 130 คน แล้ววิเคราะห์หาค่าความเที่ยงของแบบสอบถามด้วยวิธีเดียวกันโดยมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาคที่ยอมรับว่าเครื่องมือมีค่าความเที่ยงที่ดีควรมีค่ามากกว่า 0.70 (บุญใจ ศรีสถิตยัณรากร, 2544) ได้ค่าความเที่ยงของแบบสอบถาม ดังเสนอในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 1 ค่าความเที่ยงจากการทดลองใช้เครื่องมือวิจัย (N = 30 คน) และเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเก็บข้อมูลจริง (N= 130 คน)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	ค่าความเที่ยง		
	จำนวนข้อ	ทดลองใช้ (N = 30 คน)	เก็บข้อมูลจริง (N = 130 คน)
แบบสอบถามเจตคติต่อการเลี้ยงบุตรด้วยนมมารดา			
อย่างเดียว	13	0.83	0.84
แบบสอบถามอิทธิพลสื่อโฆษณา	7	0.92	0.86
แบบสอบถามอิทธิพลของสื่อรณรงค์	5	0.76	0.82
แบบสอบถามความรู้เกี่ยวกับการเลี้ยงบุตรด้วยนม			
มารดาอย่างเดียว	12	0.74	0.73
แบบสอบถามทักษะการเลี้ยงบุตรด้วยนมมารดา			
อย่างเดียว	10	0.86	0.81
แบบสอบถามการสนับสนุนของสามี	24	0.96	0.92
แบบสอบถามความตั้งใจในการเลี้ยงบุตรด้วย			
นมมารดาอย่างเดียว	7	0.88	0.86

จากตารางที่ 1 เมื่อพิจารณาค่าความเที่ยงที่ได้จากตารางพบว่า แบบสอบถามเจตคติต่อการเลี้ยงบุตรด้วยนมมารดาอย่างเดียว แบบสอบถามอิทธิพลของสื่อโฆษณา แบบสอบถามอิทธิพลของสื่อรณรงค์ แบบสอบถามความรู้เกี่ยวกับการเลี้ยงบุตรด้วยนมมารดาอย่างเดียว แบบสอบถามทักษะการเลี้ยงบุตรด้วยนมมารดาอย่างเดียว แบบสอบถามการสนับสนุนของสามี แบบสอบถามความตั้งใจในการเลี้ยงบุตรด้วยนมมารดาอย่างเดียว มีค่าความเที่ยงมากกว่า 0.70 ถือว่าเครื่องมือมีความเที่ยงอยู่ในระดับดี

การพิทักษ์สิทธิกลุ่มตัวอย่าง

การพิทักษ์สิทธิกลุ่มตัวอย่างในการเข้าร่วมการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยพิทักษ์สิทธิผู้ที่เข้าร่วมในการวิจัย โดยผู้วิจัยขออนุญาตจากคณะกรรมการจริยธรรมของทางโรงพยาบาลและหน่วยบริการปฐมภูมิ และแจ้งวัตถุประสงค์ในการขอใช้ข้อมูลจากเวชระเบียนและนำข้อมูลที่ได้อามาเพื่อติดตามประเมินผลด้านสุขภาพจากกลุ่มตัวอย่าง หลังจากได้รับอนุญาตให้เก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยหรือผู้ร่วมวิจัยพบกลุ่มตัวอย่าง สร้างสัมพันธภาพกับกลุ่มตัวอย่างและแนะนำตัว อธิบายวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม ซึ่งในการเข้าร่วมการศึกษาครั้งนี้เป็นไปตามความสมัครใจของกลุ่มตัวอย่าง พร้อมทั้งชี้แจงให้ทราบว่า การตอบรับหรือปฏิเสธการเข้าร่วมการวิจัยครั้งนี้จะไม่เกิดผลกระทบต่อกลุ่มตัวอย่าง หรือต่อบุคคลที่อยู่ในความดูแลของกลุ่มตัวอย่างแต่อย่างใด คำตอบและข้อมูลทุกอย่างจะถือเป็นความลับ และข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามผู้วิจัยจะนำไปใช้ในการวางแผนการพยาบาล การดูแล และให้คำแนะนำแก่มารดาวัยรุ่นที่เสี่ยงบุตรด้วยนมมารดา และจะไม่นำไปใช้ประโยชน์อย่างอื่นนอกเหนือจากการวิจัยในครั้งนี้ รวมทั้งมีการใช้รหัสแทนชื่อจริงของกลุ่มตัวอย่าง ผลการวิจัยจะนำเสนอในภาพรวม การขอเก็บข้อมูลครั้งนี้ผู้วิจัยพยายามให้เป็นการรบกวนกลุ่มตัวอย่างให้น้อยที่สุด โดยใช้เวลาประมาณ 45 นาที – 1 ชั่วโมง และระหว่างการสัมภาษณ์หรือตอบแบบสอบถามเพื่อให้ข้อมูล ถ้ากลุ่มตัวอย่างรู้สึกไม่สะดวกใจ ไม่สบายใจ หรือรู้สึกว่าการรบกวน กลุ่มตัวอย่างสามารถแจ้งขอออกจากการวิจัยได้ตลอดเวลาโดยไม่ต้องให้เหตุผลหรือคำอธิบายใด ๆ ในกรณีที่พบว่ามารดาวัยรุ่นที่เสี่ยงบุตรด้วยนมมารดามีปัญหาผู้วิจัยจะส่งต่อให้เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องทราบเพื่อให้การดูแลตามแนวทางต่อไป

ซึ่งในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ กลุ่มตัวอย่างที่ตอบรับเข้าร่วมการวิจัยมีจำนวน 130 ราย โดยกลุ่มตัวอย่างได้เซ็นใบยินยอมเข้าร่วมการวิจัยในครั้งนี้ทั้งหมด

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามที่สร้างขึ้นมีขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากคณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เสนอนายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดสงขลา และจังหวัดนครศรีธรรมราช ผู้อำนวยการโรงพยาบาล หัวหน้าพยาบาล และหน่วยบริการปฐมภูมิ (Primary care unit) ของโรงพยาบาลระโนด โรงพยาบาลสิงหนคร โรงพยาบาลสติงพระ โรงพยาบาลสงขลา โรงพยาบาลปากพนัง และโรงพยาบาลมหาราชนครศรีธรรมราช เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์ของการวิจัย

2. ผู้วิจัยจัดอบรมผู้ช่วยวิจัยซึ่งเป็นพยาบาลวิชาชีพที่ทำงานในสาขามารดาและทารก จำนวน 3 คน โดยชี้แจงรายละเอียดขั้นตอนในการวิจัย และแบบสอบถาม

3. ระยะเวลาที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลตั้งแต่วันที่ 20 มกราคม 2549 – วันที่ 15 มีนาคม 2549 โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากพื้นที่เป้าหมายทุกวันราชการ ตั้งแต่เวลา 07.00 น. - 12.00 น. โดยคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างที่มีคุณสมบัติตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ซึ่งมีขั้นตอนในการรวบรวมข้อมูลดังนี้

3.1 ผู้วิจัยไปที่แผนกห้องคลอด ทำการคัดเลือกมารดาวัยรุ่นที่ครบกำหนดคลอด 6 เดือน ที่มีคุณสมบัติครบ จากนั้นจดบันทึกรายชื่อของมารดาวัยรุ่นที่ถูกคัดเลือกเป็นกลุ่มตัวอย่างไว้

3.2 จากนั้นในวันจันทร์-ศุกร์ เวลา 7.00 น. ผู้วิจัยหรือผู้ช่วยวิจัยไปที่คลินิกสุขภาพเด็กดี / หน่วยบริการปฐมภูมิ ทำการติดตามมารดาวัยรุ่นที่พบบุตรอายุ 6 เดือนมารับบริการตามรายชื่อของมารดาที่ถูกคัดเลือกเป็นกลุ่มตัวอย่าง และกรณีในกลุ่มตัวอย่างไม่มารับบริการที่สถานบริการผู้ช่วยวิจัยก็จะตามกลุ่มตัวอย่างไปที่บ้านเพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

3.3 ระหว่างรอรับบริการ ผู้วิจัยหรือผู้ช่วยวิจัยเข้าไปสร้างสัมพันธภาพโดยแนะนำตนเองและขอความร่วมมือในการเป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ เมื่อมารดาวัยรุ่นยินดีเข้าร่วมวิจัย ผู้วิจัยขอวัตถุประสงค์ของการวิจัย การพิทักษ์สิทธิของผู้เข้าร่วมวิจัยและขั้นตอนวิจัย รายละเอียดของแบบสอบถาม จึงให้มารดาวัยรุ่นลงนามยินยอมในการเข้าร่วมวิจัย

3.4 หลังจากให้มารดาวัยรุ่นลงนามยินยอมให้ความร่วมมือในการวิจัย ผู้วิจัยอธิบายถึงวิธีการตอบแบบสอบถามแต่ละชุดเมื่อกลุ่มตัวอย่างเข้าใจดีแล้วจึงให้ตอบแบบสอบถาม ในขณะที่มารดาวัยรุ่นตอบแบบสอบถามจะมีผู้ช่วยวิจัยช่วยดูแลบุตรในกรณีมารดามาคคนเดียว และผู้วิจัยคอยตอบคำถามที่เกี่ยวข้องกับแบบสอบถามที่กลุ่มตัวอย่างสงสัยในการเก็บรวบรวมข้อมูล หากพบว่ามารดาวัยรุ่นที่ตอบแบบสอบถามอยู่นั้นถึงลำดับที่ต้องรับการให้บริการบุตรก่อนที่จะตอบแบบสอบถามเสร็จ ผู้วิจัยจึงให้มารดาพาบุตรไปรับบริการก่อนและขอความร่วมมือจากมารดาให้กลับมาตอบแบบสอบถามให้ครบถ้วนอีกครั้งหลังจากการรับบริการ

3.5 หลังจากกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามเสร็จ ผู้วิจัยตรวจสอบความครบถ้วนของการตอบแบบสอบถามอีกครั้ง ในกรณีที่ไม่ครบถ้วนผู้วิจัยซักถามถึงเหตุผลอธิบายเพิ่มเติมและหากกลุ่มตัวอย่างไม่ชัดเจน ผู้วิจัยขอให้กลุ่มตัวอย่างตอบให้ครบถ้วนผู้วิจัยจะซักถามให้คำแนะนำเพิ่มเติมเกี่ยวกับการเลี้ยงบุตรด้วยนมมารดา พร้อมทั้งแจ้งให้มารดาทราบว่าหากกรณีมีปัญหาลงส่งต่อข้อมูลของมารดาและบุตรให้กับพยาบาลที่ปฏิบัติหน้าที่ที่คลินิกสุขภาพเด็กดี โดยต้องได้รับความยินยอมจากมารดาเพื่อให้การดูแลต่อไป สำหรับในงานวิจัยครั้งนี้พบว่าไม่มีกลุ่มตัวอย่างที่มีปัญหาต้องส่งต่อเพื่อการดูแลต่อเนื่อง

4. ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้เก็บรวบรวมกลุ่มตัวอย่างจำนวน 130 คน ตามขั้นตอนดังที่กล่าวมาแล้วจนครบ ผู้วิจัยจึงนำข้อมูลที่ได้อาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS ต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม มาวิเคราะห์ตามระเบียบวิธีทางสถิติด้วยโปรแกรมการวิเคราะห์ข้อมูล SPSS ดังนี้

1. นำแบบสอบถามทั้งหมดตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูลอีกครั้ง แบบสอบถามทั้งหมดมีความสมบูรณ์คิดเป็นร้อยละ 100

2. ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการเก็บข้อมูลมาให้คะแนนตามกำหนด แล้วนำมาบันทึกโดยใช้โปรแกรม SPSS

3. หาค่าความเที่ยงของเครื่องมือ โดยวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ใช้เกณฑ์ค่าความเชื่อมั่นตั้งแต่ 0.70 ขึ้นไป เป็นค่าต่ำสุดที่ยอมรับได้ เปรียบเทียบค่าความเที่ยงของเครื่องมือที่นำไปทดลองใช้ (Try out) กับค่าความเที่ยงของเครื่องมือชุดที่นำไปเก็บข้อมูลจริง รวมทั้งพิจารณาค่าสหสัมพันธ์ระหว่างข้อกระทงแต่ละข้อในแบบสอบถามแต่ละชุดเช่นเดียวกับขั้นตอนการหาค่าความเที่ยงของเครื่องมือชุดที่นำไปทดลองใช้

4. ทดสอบข้อตกลงเบื้องต้น (Assumption) ของการวิเคราะห์สหสัมพันธ์อย่างง่าย (Simple correlation) และการวิเคราะห์ถดถอยเชิงพหุแบบเชิงชั้น (Hierarchical Multiple Regression) ซึ่งจากการทดสอบข้อตกลงเบื้องต้นของการวิเคราะห์สหสัมพันธ์อย่างง่าย และการวิเคราะห์ถดถอยเชิงพหุพออนุมานได้ว่าข้อมูลชุดนี้ไม่มีปัญหาในการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติดังกล่าว

5. นำข้อมูลที่ผ่านการทดสอบข้อตกลงเบื้องต้นแล้วมาทำการวิเคราะห์

6. ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยแบ่งเป็น 2 ส่วน ดังนี้

6.1 การวิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistics)

6.1.1 วิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ ระดับการศึกษา อาชีพ จำนวนชั่วโมงการทำงาน รายได้เฉลี่ยต่อเดือน โดยแจกแจงความถี่ ร้อยละ

6.1.2 วิเคราะห์ข้อมูลลักษณะตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ ระยะเวลาของการเลี้ยงบุตรด้วยนมมารดาอย่างเดียว โดยแจกแจงความถี่ ร้อยละ

6.1.3 วิเคราะห์ตัวแปรด้านปัจจัยต่าง ๆ ตัวบ่งชี้พื้นฐาน ได้แก่ เจตคติต่อการเลี้ยงบุตรด้วยนมมารดาอย่างเดียว การทำงานนอกบ้าน อิทธิพลของสื่อโฆษณา อิทธิพลของ

สื่อรณรงค์ ตัวบ่งชี้ระดับกลาง ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับการเลี้ยงบุตรด้วยนมมารดาอย่างเดียว ทักษะการเลี้ยงบุตรด้วยนมมารดาอย่างเดียว การสนับสนุนของสามี และตัวบ่งชี้ใกล้ชิดตัว ได้แก่ ความตั้งใจในการเลี้ยงบุตรด้วยนมมารดาอย่างเดียว โดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

6.2 การวิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงอนุมาน (Inferential statistic) เพื่อทดสอบสมมติฐานการวิจัยดังต่อไปนี้

6.2.1 ปัจจัยคัดสรร ประกอบด้วย 1) ตัวบ่งชี้พื้นฐาน ได้แก่ เจตคติต่อการเลี้ยงบุตรด้วยนมมารดาอย่างเดียว การทำงานนอกบ้าน อิทธิพลของสื่อโฆษณา อิทธิพลของสื่อรณรงค์ 2) ตัวบ่งชี้ระดับกลาง ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับการเลี้ยงบุตรด้วยนมมารดาอย่างเดียว ทักษะการเลี้ยงบุตรด้วยนมมารดาอย่างเดียว การสนับสนุนของสามี 3) ตัวบ่งชี้ใกล้ชิดตัว ได้แก่ ความตั้งใจในการเลี้ยงบุตรด้วยนมมารดาอย่างเดียว มีความสัมพันธ์กับระยะเวลาของการเลี้ยงบุตรด้วยนมมารดาอย่างเดียวในมารดาวัยรุ่น โดยใช้สถิติการคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson ' s product moment correlation coefficient) และทดสอบความมีนัยสำคัญที่คำนวณได้ โดยใช้สถิติทดสอบค่าที (t-test statistic) เทียบระดับความสัมพันธ์ของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) โดยกำหนดเกณฑ์การแปลความหมายค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ดังนี้ (ชูศรีวงศ์รัตน์, 2541)

ค่า r	การแปลผล
เมื่อ r เข้าใกล้ 1.00 และสูงกว่า 0.90	มีความสัมพันธ์ในระดับสูงมาก
เมื่อ $r = 0.70$ ถึง 0.90	มีความสัมพันธ์ในระดับสูง
เมื่อ $r = 0.30$ ถึง 0.69	มีความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง
เมื่อ $r = 0.29$ และ ต่ำกว่า	มีความสัมพันธ์ในระดับต่ำ

เครื่องหมาย + หรือ - แสดงถึงลักษณะความสัมพันธ์ ดังนี้
 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เป็น + หมายความว่า ข้อมูลทั้งสองมีลักษณะเพิ่มหรือลดตามกัน
 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เป็น - หมายความว่า ข้อมูลทั้งสองมีลักษณะเพิ่มหรือลดตรงข้าม

6.2.2 ปัจจัยคัดสรรที่สามารถพยากรณ์ระยะเวลาในการเลี้ยงบุตรด้วยนมมารดาอย่างเดียวในมารดาวัยรุ่น โดยการวิเคราะห์ถดถอยเชิงพหุแบบเชิงชั้น (Hierarchical multiple

regression) ซึ่งเหมาะสมที่จะใช้ในกรณีที่ต้องการสำรวจความสัมพันธ์เชิงทำนายเป็นกลุ่ม โดยให้ตัวแปรที่มีลักษณะคล้ายกันไว้กลุ่มเดียวกัน (กัลยา วาณิชยบัญชา, 2548) ใช้คำสั่งตัวเลือก Enter โดยคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ (R^2) ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) ระหว่างตัวแปรพยากรณ์และตัวแปรตาม ทดสอบความมีนัยสำคัญของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ โดยทดสอบค่า F รวม (Overall F-test) จำนวนค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรพยากรณ์ (B) รูปคะแนนมาตรฐานใช้สถิติทดสอบ t ในการทดสอบความมีนัยสำคัญของสัมประสิทธิ์ถดถอยโดยทดสอบว่าค่า B ของตัวแปรทำนายแต่ละตัวว่าจะส่งผลต่อตัวแปรตามหรือไม่